

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Спп 2/2022
11.05.2022. године
Београд

ТРЕЋИ ОСНОВНИ СУД У БЕОГРАДУ

БЕОГРАД

ВЕЗА: П 13594/20

Извод из записника са II седнице Грађанског одељења Врховног касационог суда одржане 11.05.2022. године.

О Д Л У К А

ОДБАЦУЈЕ СЕ захтев Трећег основног суда у Београду за решавање спорног правног питања.

Образложење

Трећи основни суд у Београду је на основу чланова 180. и 181. Закона о парничном поступку доставио Врховном касационом суду захтев за решавање спорног правног питања. Уз захтев је достављен предмет тог суда П 13594/20.

У захтеву за покретање поступка који је инициран по службеној дужности, наведено је да је у достављеном предмету тужилац тражио утврђење ништавости одредбе уговора о кредиту који је закључен са туженом (пословном банком) у делу који предвиђа обавезу тужиоца да плати одређени новчани износ на име трошкова обраде кредита, сматрајући да уговорање такве одредбе није било дозвољено. Тужилац је изнео одређену правну аргументацију, а од доказа уз тужбу је приложио предметни уговор о кредиту. Првостепени суд је заказао рочиште у спору мале вредности и туженој уз позив доставио тужбу. Тужена је доставила писано изјашњење, наводећи да су неспорна сва чињенична питања, односно неспорно је да је закључен уговор о кредиту, да је предвиђено плаћање накнаде на име обраде кредита, као и да је од тужиоца наплаћен тај износ, па је предложено да суд донесе пресуду применом члана 291. став 2. ЗПП ради економичности поступка, изјашњавајући се да према изнетој аргументацији, банка има право да од клијента наплати ове трошкове.

Постављено спорно правно питање гласи:

Да ли у споровима мале вредности, након што тужени достави изјашњење на наводе тужбе у ком све чињенице учини неспорним, суд може донети одлуку применом члана 291. став 2. Закона о парничном поступку?

У захтеву се наводи да је пред свим првостепеним судовима изузетно велики број предмета у споровима мале вредности и да примена члана 291. став 2. ЗПП није била спорна у тој врсти поступка. Доношене су пресуде без расправе (у споровима за исплату мање исплаћених војних пензија због ванредног увећања, у споровима за исплату дуга због неизмирених доплатних карата за паркирање, као и у споровима клијената против банака за исплату накнаде на име трошкове обраде кредита) и у дужем временском периоду Виши суд у Београду, као другостепени суд приликом одлучивања о жалбама није доводио у питање могућност примене наведене одредбе у споровима мале вредности (у прилогу су достављене првостепене пресуде у споровима мале вредности донете применом члана 291. став 2. ЗПП и другостепене пресуде Вишег суда у Београду којима су жалбе одбијене као неосноване).

Међутим, Виши суд у Београду, као другостепени је одлуком Гж 22004/20 од 01.12.2021. године (која није достављена уз захтев, иако се наводи да је приложена) али и другим одлукама (Гж 21073/20 од 01.12.2021. године, Гж 21819/20 од 01.12.2021. године, Гж 22449/20 од 01.12.2021. године и Гж 21111/20 од 01.12.2021. године, које такође нису приложене), укинуо првостепене пресуде донете применом члана 291. став 2. ЗПП са образложењем да се у спору мале вредности тужба не доставља туженом на одговор, већ се доставља уз позив за главну расправу, због чега нема места примени наведене одредбе јер иста води битној повреди одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 7. ЗПП.

Неслагање са изнетим становиштем другостепеног, Вишег суда у Београду о могућност примене одредбе члана 291. став 2. ЗПП у споровима мале вредности је био разлог за покретање овог поступка пред Врховним касационим судом ради решавања спорног правног питања.

Првостепени суд је у захтеву дао и сопствено тумачење спорног правног питања, наводећи да се у спору мале вредности тужба не доставља на одговор туженом и тужени није у обавези да достави одговор на тужбу, али одредбама ЗПП није искључена могућност да се тужени у писаној форми изјасни на наводе тужбе, односно да на исту одговори и да у таквој ситуацији учини неспорним све битне чињенице. Дакле, тужени има избор да се о тужби изјасни у писаној форми или на рочишту, па уколико то учини писаним путем у поднеску у ком је чињенице учинио неспорним или чак изричито предложио доношење пресуде на основу члана 291. став 2. ЗПП, супротно поступање, односно непримењивање ове одредбе водило би непотребном одуговлачењу поступка и било би супротно члану 10. ЗПП. Имајући у виду различите одлуке Вишег суда у Београду донете у потпуно истим ситуацијама, те значај овог правног питања за судску праксу у целини (изузетно велики број предмета у којима се одлучује применом правила о споровима мале вредности) Врховном касационом суду је предложено да заузме став о постављеном спорном правном питању.

Седница Грађанског одељења Врховног касационог суда одржана 11.05.2022. године, на основу члана 182. Закона о парничном поступку, одбацила је захтев за решавање спорног правног питања. У конкретном случају, постављено питање је у домену тумачења и непосредне примене процесног права у једном конкретном предмету првостепеног суда (без обзира на формално позивање на изузетно велики број предмета у споровима мале вредности пред свим првостепеним судовима) о чему се другостепени суд (Виши суд у Београду) већ изјаснио у више одлука. Позивање на различиту судску праксу истог суда (Вишег суда у Београду), те неслагање са израженим становиштем тог суда у одлукама које нису достављене уз захтев (могућност примене одредбе члана 291. став 2. ЗПП у споровима мале вредности) не представљају разлоге због којих се може захтевати решавање спорног правног питања на основу члана 180. став 1. ЗПП.

Међутим, због значаја питања за судску праксу, седница одељења ће усвојити закључак који ће после верификације бити објављен на сајту:

**Председник Грађанског одељења
судија др Драгиша Б. Слијепчевић**